

Sammanträde Hjälpmedelsråd 2020-11-09

§§ 144-151

Tid: Måndag 9 november 2020, kl. 13:00-16:00

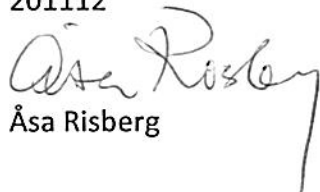
Närvarande från Region Västerbotten: Anna-Karin Öhman (Habiliteringscentrum)

Närvarande från kommunerna: Ingela Adbo (Vännäs kommun), Sandra Scherman (Umeå kommun), Marina Lycksell Isaksson (Skellefteå kommun), Paula Frank (Malå kommun), Ulrica Westerlund (Socialcheferna i länet)

Närvarande från Hjälpmedel Västerbotten: Eva Enarsson, Åsa Risberg, Matthias Schenkel (del av möte)

Frånvarande: Karolina Forsell (Nordmalings HC)

Vid protokollet
201112

Åsa Risberg

Ordförande
201112

Eva Enarsson

Justeras
201123

Anna-Karin Öhman

§ 144 Val av justerare – Anna-Karin utsågs tillsammans med ordföranden att justera protokollet.

§ 145 Faställande av dagordning.

Anna-Karin föreslår att vi inbjuder Marit Danell Boman som är strateg inom kunskapsstyrning i Region Västerbotten till ett kommande möte att berätta om kunskapsstyrningsorganisationen. I övrigt ingen kommentar kring dagordningen.

§ 146 Föregående protokoll –

Ordförande går snabbt igenom föregående protokoll, inga kommentarer.

§ 147 Rapportering från resp. verksamhetsrepresentant/Covidrapportering Habiliteringscentrum – I dagarna införs munskydd där man inte kan hålla avståndet 2 meter. Inom hörselsidan väljer man visir för att underlätta för kommunikationen. Man ser ett tapp i besök som sannolikt har samband med pandemin.

Malå kommun – Malå kommun hemtjänstpersonal ska nu börja nyttja munskydd. Det pågår för närvarande en diskussion kring hostapparater.

Umeå kommun – Det pågår inflyttning i nya hjälpmedelsförrådet. Inga nya förändringar inom rehabiliteringsområdet på grund av Covid 19.

Vännäs kommun – Ulrica berättar att man försöker hålla ner antalet hembesök för att minska smittrisen.

Vännäs kommun – Ingela berättar att hon från december har fått ett nytt uppdrag som förvaltningens hjälpmedelsstrateg, samt biståndshandläggare.

Skellefteå kommun – I Skellefteå har man aktualiserat de hygienrutiner man arbetade fram i våras för att minska smittrisen. Under våren stoppade man tillfälligt besiktning av hjälpmedel men sedan augusti är arbetet på gång igen.

Marina konstaterar att det saknas rekommendationer kring "besök av professionella" på äldreboenden. saknas rekommendationer från högre ort.

HMV- ByggnadsRelateradOhälsa, plan 1 Mariehemsvägen 14 Umeå.

Administratörer och konsulenter, konferanslokaler, utprovningsrum och vissa utbildningslokaler, har evakuerats till andra lokaler under saneringsarbetet. Förväntas vara klart till i mitten på januari.

§ 148 Information om förskrivningsrätt vid Epilepsilarm.

Två namngivna epilepsisjuksköterskor har fått förskrivningsrätt på epilepsilarm. En kort justering kommer därför att göras i Hjälpmedelshandboken.

§ 149 Helhetslösningar

Helhetslösningar är ett begrepp som både Hjälpmedelsverksamheten och HabC använt för att beskriva en hjälpmedels-lösning där flera produkter måste kombineras för att åstadkomma rätt funktion. En helhetslösning består aldrig

AW

av en enstaka produkt. Helhetslösningar kan ha inslag av konsumentprodukter - tex en datorenhet som "motor" i en digital hjälpmedelslösning.

Hjälpmedelsrådet beslutar att berörda hjälpmedelskonsulenter utarbetar ett förslag till aktualiserad hjälpmedelshandbokstext. Se mer kring uppdraget i bilaga.

§ 150 Beslutsstöd för prioriteringar på individnivå

Detta nya material från Socialstyrelsen presenterades vid ett tidigare Hjälpmedelsråd. Frågan gällde om de förskrivande verksamheterna vill att Hjälpmedel Västerbotten gör förändringar i hjälpmedelshandboken kopplade till detta nya beslutsstöd.

Hjälpmedelsrådet beslutar att frågan får förbli vilande i väntan på förskrivarorganisationens svar.

§ 150 Tyngdtäcken MTP-rådets avrådan, och nya riktlinjer/anvisningar

Tyngdtäckegruppen (Marina Lycksell Isaksson, Maria Larsson och Pia-Lena Friberg) har presenterat ett förslag till anvisningar/checklista.

Hjälpmedelsrådet beslutar att anta dessa from 1 december.

Matthias Schenkel kommer in på rådet och berättar om det nationella MTP-rådets uppdrag och de rekommendationer som kommit angående tyngdtäcken. MTP-rådet har 2020-10-20 rekommenderat regionerna att avstå från att förskriva tyngdtäcken inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, då deras bedömning är att evidens saknas inom området.

Hjälpmedelsrådet beslutar att lyfta frågan till Länsamverkansgruppen, vad gäller fortsatt hantering i Västerbotten, med en beredning där kostnader/statistik och risker med olika alternativ lyfts fram. Tyngdtäckegruppen med stöd av HVM skissar på ett förslag som presenteras för Hjälpmedelsrådet innan det förs vidare till Länsamverkansgruppen.

§ 151 Övriga frågor

Nationell kunskapsstyrning

I anslutning till detta berättar Anna-Karina om vår nationella kunskapsstyrning som fastslogs 2018 där vi har tre olika nivåer för att föra kunskap in och ut:

- Nationella programområden (NPO): Landet
- Regionala programområden (RPO): De 6 sjukvårdsregionerna
- Lokal/regional nivå (LPO): Västerbottens län

Anna-Karin ingår i RPO norra regionen och LPO för programområde hab/rehab/försäkringsmedicin. I samband med möte i LPO lyfte hon hjälpmedelsfrågorna och kopplingen mellan beslut i LPO och hjälpmedelsrådet.

Ledningsseminarium

I den nya samverkansstrukturen mellan kommunerna och regionen hålls ett ledningsseminarium varje år. Vid årets möte presenterade Marina och Anna-Karin samverkansarbetet inom hjälpmedelsområdet. God och nära vård, var temat för dagen. Efter gemensam inledning delades man i mindre reflektionsgrupper. Diskussionerna var givande men någon sammanställning har inte deltagarna fått än.

Hostmaskiner

Det saknas tydlighet kring hanteringen av dessa hjälpmedelsprodukter. HMTV äger inte själv frågan och ansvaret är otydligt kring förskrivningsrätt och hantering. Återkommer med beskrivning om HMTV:s uppdrag i frågan.

Hjälpmedel för digital uppläsning

Förfrågan har kommit till Habiliteringscentrums beslutsgrupp för hjälpmedel, om en produkt för digital uppläsning från tv och om det kan vara förskrivningsbart. Förslag att bjuda in hjälpmedelskonsulenter till Hjälpmedelsrådet till ett kommande möte för att tillsammans diskutera ställningstagande kring konsumentteknik och konsumentprodukter.

Frågor som lyfts till kommande möten:

Nationella kunskapsstyrning

Betänkande – famtidens teknik i omsorgens tjänst

Delaktighet i digital tid

Hostmaskiner

Hjälpmedel för digital uppläsning

Datum för kommande möten:

- 7 december kl 13:00 – 16:00
- 1 februari kl 13:00 – 16:00
- 1 mars kl 13:00 – 16:00
- 12 april kl 13:00 – 16:00
- 10 maj kl 13:00 – 16:00
- 14 juni kl 13:00 – 16:00

Sändlista Hjälpmedelsråd i Västerbottens län

Deltagare från Hjälpmedel Västerbotten

Eva Enarsson, avdelningschef

Åsa Risberg, vårdutvecklare

Kommunrepresentanter

Sandra Scherman, Umeå kommun

Marina Lycksell-Isaksson, Skellefteå kommun

Ingela Adbo, Vännäs kommun

Ulrika Westerlund, Vännäs kommun

Paula Frank, Malå kommun

Landstingsrepresentanter

Anna-Karin Öhman, Habiliteringscentrum

Carolina Forsell, Nordmalings hälsocentral

"Helhetslösningar"

Bakgrund

Frågan om sk helhetslösningar och kriterier för dessa har diskuterats inom habiliteringscentrum under flera års tid. Det handlar om hjälpmedelslösningar inom kommunikation och kognition där man kan få såväl hårdvara som mjukvara som hjälpmedel under vissa (och olika) förutsättningar.

En arbetsgrupp tillsattes inom HabC förstärkt med en av konsulenterna.

Uppdraget var att:

1. Formulera en gemensam definition
2. Beskriva vilka kriterier som används idag i de olika verksamheterna
3. Omvärldsspaning, hur ser det ut hos andra

Kartläggning

Arbetsgruppen har kartlagt hur det ser ut i de olika delarna av Habiliteringscentrum. Gruppen har även tagit reda på hur det ser ut i resten av landet när det gäller sk alternativ telefoni som har ett särskilt statsbidrag och som huvudsakligen förskrivs inom hörselrehabilitering. Det som förskrivs inom HabC är:

- Hörselrehabilitering - Hårdvara och programvara till dövblinda- döva- hörselskadade *samt anhörig* för fjärrkommunikation. Öppna lösningar har använts och det har varit valfritt med möjlighet till fjärruppkoppling för support. För dövblinda personer har det oftast handlat om specifik hårdvara som måste fungera ihop med programvara när man definierat det som helhetslösning.
- Synrehabilitering – Har i princip endast förskrivit programvara. Hårdvara har i stort sett alltid bedömts som egenansvar. Enstaka mobiltelefoner har förskrivits till blinda personer som har behövt anpassade lösningar, som inte är möjliga att köpa i öppna handeln.
- Barn- och ungdomshabilitering - Hårdvara och mjukvara förskrivs i låsta kommunikationslösningar för direktkommunikation. Det är oftast surfplattor med mer avancerad programvara för tex AKK, men kan vara dator vid tex program för ögonpekning. Enbart programvara kan förskrivas för närkommunikation, där man får stå för egen hårdvara. Vid behov av stöd i fjärrkommunikation används i stort sett alltid konsumentprodukter (skype, messenger etc).

Hjälpmedel Västerbotten provar ut produkter inom AKK som ofta är en kombination av konsumentprodukter och traditionella hjälpmedel tex samtalsapparat som tex består av hårdvara(konsumentprodukt) och programvara.

Förslag från arbetsgruppen

Konsumentprodukter är ett produktområde under snabb utveckling. Det finns behov av samsyn för att få en behovsbaserad och jämlik hjälpmedelsförskrivning i länet.

Arbetsgruppen har föreslagit att Hjälpmedel Västerbotten får i uppdrag att omarbета/ uppdatera texterna i handboken så de ger ett mer aktuellt stöd kring förskrivning av hårdvaror och programvaror i relation till konsumentprodukter. Det finns också behov av kontinuerligt stöd av konsulent/tekniker utifrån nya produkter/teknikutveckling.

Önskemål finns att inte prata om helhetslösning utan att ha tydligare anvisningar för de separata produktgrupperna, dvs hårdvara och programvara. I det arbetet bör följande ingå:

- Tydligare kriterier för när en hårdvara skall betraktas som en del i en hjälpmedelslösning och inte en konsumentprodukt som man själv får tillhandahålla
- Tydligare kriterier för vilka mjukvaror som kan anses vara ett hjälpmedel och vilka som anses vara konsumentprodukter som man själv får tillhandahålla.
- Kriterier för låsta/olåsta hjälpmedelslösningar (om alternativet behöver finnas)